

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2015/96,

1. oktoober 2014,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 167/2013 seoses põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite keskkonnamõjule ja mootori võimsusele esitatavate nõuetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrust (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 19 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Siseturg on sisepiirideta ala, kus on tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Seda eesmärki silmas pidades kehtestati põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite ning nende süsteemide, osiste ja eraldi seadmetike suhtes määrusega (EL) nr 167/2013 terviklik ELi tüübikinnituse ja tugevdatud turujärelevalve süsteem.
- (2) Mõiste „põllu- ja metsamajanduses kasutatavad sõidukid” hõlmab sõidukitüüpide laia skaalat, kuhu kuuluvad ühe või mitme teljega ning kahe, nelja või enama rattaga või roomikutega sõidukid, nagu ratastraktorid, roomiktraktorid, haagised ja pukseeritavad seadmed, mida kasutatakse mitmesuguste põllu- ja metsatööde tegemiseks, sealhulgas eriotstarbelisteks töödeks.
- (3) Euroopa Parlamendi taotlusel ning selleks, et tüübikinnitusega seotud õigusaktide vastuvõtmist hõlbustada ja kiirendada, on liidu sõidukite tüübikinnitust käsitlevates õigusaktides kasutusele võetud uus reguleeriv lähenemisviis, mille kohaselt kehtestab seadusandja seadusandliku tavamenetluse käigus ainult peamised eeskirjad ja põhimõtted ning delegeerib komisjonile volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte edasiste tehniliste üksikasjade kohta. Seda põhimõtet järgides on määruses (EL) nr 167/2013 kehtestatud kasutus- ja tööohutust ning keskkonnamõju käsitlevad põhisätted ja delegeeritud komisjonile volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte tehniliste üksikasjade kohta.
- (4) Seetõttu tuleks nüüd kehtestada tehnilised nõuded tüübikinnituse andmiseks põllu- ja metsamajanduses kasutatavatele sõidukitele seoses nende keskkonnamõju ja mootori võimsusega.
- (5) 2010. aastal algatas komisjon keskkonnahoidlikke ja energiatõhusaid sõidukeid käsitleva Euroopa strateegia ⁽²⁾. Väljapakutud strateegias kavandati liidu tegutsemist valdkondades, kus on võimalik saada lisaväärtust ja täiendada tööstusharu, riiklike ja piirkondlike ametiasutuste võetavaid meetmeid. Nende meetmete eesmärk peaks olema sõidukite keskkonnamõju vähendamine ja samal ajal ka liidu autotööstuse konkurentsivõime tugevdamine. Õhu kvaliteedi parandamiseks ja saaste piirväärtuste järgimiseks tuleb eelkõige oluliselt vähendada põllu- ja

⁽¹⁾ ELTL 60, 2.3.2013, lk 1.

⁽²⁾ KOM(2010) 186 lõplik, 28.4.2010.

metsamajanduses kasutatavate sõidukite süsivesiniku heiteid. Et seda saavutada, tuleb lisaks nimetatud sõidukite summutitorust väljuvate ja kütuseaurudest põhjustatud süsivesiniku heitkoguste vähendamisele aidata alandada lenduvate tahkete osakeste taset.

- (6) Viidates Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 97/68/EÜ⁽¹⁾ sätetele, nähakse käesolevas määruses ette järjestikuste etappidena kohaldatavad gaasiliste ja tahkete osakeste heite piirväärtused ning põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite sisepõlemismootorite katsemenetlus. Üheks tahkete osakeste heite ja selliste osooni lähteainete nagu lämmastikoksiidid ja süsivesinikud heite vähendamiseks kavandatud meetmeks on põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite IIIA, IIIB ja IV etapi heite piirväärtused, milles gaasiliste ja tahkete osakeste heitele on kehtestatud märkimisväärselt väiksemad piirnormid ning mis on viidud vastavusse rahvusvaheliste standarditega.
- (7) Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kütusekulu ja süsinikdioksiidi heite mõõtmise standardmeetod aitab vältida tehniliste tõkete teket liikmesriikidevahelises kaubanduses. Lisaks tuleb tagada tarbijate ja kasutajate varustamine objektiivse ja täpse teabega.
- (8) Sõidukite tüübikinnitust käsitlevate liidu õigusaktide üheks peamiseks eesmärgiks on selle tagamine, et turule lastavad uued sõidukid, osised ja eraldi seadmestikud tagaksid kõrgel tasemel keskkonnakaitse. Teatavate osade ja lisaseadmete paigaldamine pärast sõidukite turule laskmist või kasutuselevõtmist ei tohi seda eesmärki kahjustada. Seega tuleks võtta asjakohaseid meetmeid tagamaks, et osasid ja seadmeid, mida on võimalik põllu- ja metsamajanduses kasutatavatesse sõidukitesse paigaldada ja mis võivad oluliselt kahjustada keskkonnakaitse seisukohalt oluliste süsteemide toimimist, kontrollitakse enne nende turule laskmist tüübikinnitusasutuste poolt. Sellised meetmed peaksid sisaldama tehnilisi sätteid nõuete kohta, millele nimetatud osad ja lisaseadmed peavad vastama.
- (9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2003/37/EÜ⁽²⁾ on sätestatud EÜ kogu sõiduki tüübikinnitus põllu- ja metsatöömehaanika kasutatavate maastikusõidukite (ATV) ja rakendusmaastikusõidukite jaoks. Seetõttu peaksid need sõidukiliigid oma keskkonnamõju ja mootori võimsuse nõuete osas olema hõlmatud käesoleva määrusega, kui asjakohane sõidukiliik kuulub mõnda määruses (EL) nr 167/2013 nimetatud sõidukikategooriasse.
- (10) Tehnika areng nõuab nimetatud direktiivi lisades sätestatud tehniliste nõuete kohandamist. Mootorikategooriad, piirväärtused ja rakendamise kuupäevad tuleks viia kooskõlla muudatustega, mis tehakse edaspidi direktiivis 97/68/EÜ vastavalt määruse (EL) nr 167/2013 artiklile 71.
- (11) Sõidukite suhtes, mille mootor ei kuulu direktiivi 97/68/EÜ kohaldamisalasse, ei tohiks keskkonnamõjule ja mootori võimsusele gaasiliste ja tahkete osakeste heite osas esitatud nõudeid kohaldada enne, kui nimetatud mootorid on kõnealuse direktiiviga hõlmatud. Siiski võib käesoleva määruse sätete kohaselt anda sõidukitele, mille mootor direktiivi 97/68/EÜ kohaldamisalasse ei kuulu, kogu sõiduki tüübikinnituse.
- (12) Nõukogu otsusega 97/836/EÜ⁽³⁾ ühines Euroopa Liit ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kokkuleppega, milles käsitletakse ratassõidukitele ning neile paigaldatavatele ja/või nendel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehniliste nõuete kehtestamist ning nende nõuete alusel antud tüübikinnituste vastastikuse tunnustamise tingimusi (1958. aasta muudetud kokkulepe). Oma teatistes „CARS 2020: Euroopa konkurentsivõimelise ja jätkusuutliku autotööstuse tegevuskava“ märkis komisjon, et rahvusvaheliste eeskirjade heakskiitmine ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni 1958. aasta kokkuleppe raames on parim viis mittetariifsete kaubandustõkete kõrvaldamiseks. Seepärast tuleb määrusega (EL) nr 167/2013 kehtetuks tunnistatud direktiivides sätestatud nõuded asendada vajaduse korral viidetega vastavatele ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjadele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/68/EÜ, 16. detsember 1997, väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinadele paigaldatavate sisepõlemismootorite heitgaaside ja tahkete heitmete vähendamise meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 59, 27.2.1998, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/37/EÜ, 26. mai 2003, põllu- või metsamajanduslike traktorite, nende haagiste ja pukseeritavate vahetatavate masinate, ja nende masinate jaoks mõeldud süsteemide, nende osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse andmise kohta ja direktiivi 74/150/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 171, 9.7.2003, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu otsus 97/836/EÜ, 27. november 1997, Euroopa Ühenduse ühinemise kohta ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kokkuleppega, milles käsitletakse ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele ja/või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tunnistuste vastastikust tunnustamist (edaspidi „1958. aasta muudetud kokkulepe“) (EÜT L 346, 17.12.1997, lk 78).

- (13) Võimalus kohaldada ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirju liidu õigusaktide alusena sõidukitele ELi tüübikinnituse andmisel on sätestatud määruses (EL) nr 167/2013. Käesoleva määruse kohaselt tuleb liidu õigusaktidega võrdel alusel kohaldatavatele ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjadele vastavat tüübikinnitust käsitada kõnealuse määruse ning selle delegeeritud ja rakendusaktide sätetele vastava ELi tüübikinnitusena.
- (14) ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjade rakendamine võrdsetel alustel liidu õigusaktidega aitab vältida topelttööd mitte üksnes tehnonõuete alal, vaid ka sertifitseerimises ja haldusmenetlustes. Lisaks parandab vahetult rahvusvaheliselt kokkulepitud normidel põhinev tüübikinnitus turulepääsu kolmandates riikides, eelkõige nendes, mis on ühinenud 1958. aasta muudetud kokkuleppega, tugevdades seeläbi liidu tootmisharu konkurentsivõimet.
- (15) Asjaomase sektori jaoks kavandatud meetme ulatuse ja mõju tõttu on käesolevas määruses sätestatud liidu meetmed hädavajalikud, et saavutada keskkonna ja ohutusega seotud eesmärged seoses liidu tüübikinnituse andmisega sõidukitele. Liikmesriigid üksi ei suuda neid eesmärged nõuetekohaselt saavutada.
- (16) Kuna põllu- ja metsamajanduses kasutatavatele sõidukitele seoses keskkonnamõju ja mootori võimsusega esitatavad nõuded on nendele sõidukitele tüübikinnituse andmisel olulised, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates määruse (EL) nr 167/2013 kohaldamise kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISE JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesolevas määruses kehtestatakse kooskõlas määruse (EL) nr 167/2013 sätetega üksikasjalikud tehnilised nõuded ja katsemenetlused põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite keskkonnamõju ja mootori võimsuse kohta seoses saasteainete heitkoguste ja välise müratasemega ning nende sõidukite ja nende mootorite, süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kohaldatakse määruse (EL) nr 167/2013 artiklis 3 sätestatud mõisteid. Lisaks kohaldatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „saasteainete heitkogused” — heitgaasist pärinevad gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heited;
- 2) „heitgaasi järeltöötlussüsteem” — protsess, mille käigus heitgaasid juhitakse läbi seadme või süsteemi, mille otstarbeks on heiteid enne atmosfääri laskmist keemiliselt või füüsikaliselt muuta, sealhulgas katalüsaatorid, tahkete osakeste püüdurid või muud osised, süsteemid või eraldi seadmestikud mootori heitgaasi gaasiliste ja tahkete heidete vähendamiseks või töötlemiseks;
- 3) „välise mürataseme vähendamise süsteem” — väljalaske- ja summutisüsteemi hõlmavad osised ja eraldi seadmestikud, sealhulgas väljalaskesüsteem, õhu sisselaske süsteem, summuti või igasugune põllu- või metsamajanduses kasutatava sõiduki välise mürataseme lubatud piirides hoidmiseks vajalik süsteem, osis või eraldi seadmestik, mis on sõidukile paigaldatud tüübikinnituse andmisel või laiendamisel;
- 4) „saastetõrjeseade” — heitgaasi järeltöötlussüsteemi osaks olev sõiduki osis, süsteem või eraldi seadmestik;

- 5) „varu-saastetõrjeseade” — vastavalt määrusele (EL) nr 167/2013 tüübikinnituse saanud sõidukil oleva heitgaasi järeltöötlussüsteemi osaliseks või täielikuks asendamiseks ette nähtud osis, süsteem või eraldi seadmestik;
- 6) „mootoritüüp” — mootorite kategooria, millesse kuuluvad mootorid ei erine üksteisest direktiivi 97/68/EÜ II lisa 1. liites sätestatud mootori põhikarakteristikute poolest;
- 7) „algmootor” — direktiivi 97/68/EÜ I lisa punktis 7 määratletud jõuseadme- või mootoritüüpkonda esindav mootor;
- 8) „mootoritüüpkond” — valmistaja koostatud mootorite rühm, mis on projekteeritud samalaadsete heitgaasikarakteristikutega, nagu on määratletud direktiivi 97/68/EC I lisa punktis 6 ja mis vastavad käesoleva määruse nõuetele;
- 9) „asendusmootor” — uus mootor, mis on valmistatud ja tarnitud üksnes teatava põllu- või metsamajanduses kasutatava sõiduki mootori väljavahetamiseks;
- 10) „abiseadmed” — kõik abivahendid, aparaadid ja seadmed, mis on loetletud muudatuste 01-seeriaga muudetud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 120 4. lisa tabelis 1;
- 11) „mootori võimsus” — võimsus, mis mõõdetakse katsestendil vastaval mootori pöörlemiskiirusel vāntvõlli või samaväärse seadise otsal;
- 12) „mootori kasulik võimsus” — võimsus, mis mõõdetakse katsestendil mootori vastaval pöörlemiskiirusel vāntvõlli või samaväärse seadise otsal muudatuste 01-seeriaga muudetud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 120 4. lisa tabelis 1 (¹) loetletud abi- ja lisaseadmete toel ning määratakse kindlaks võrdluslikel atmosfääritingimustel.

II PEATÜKK

TOOTJATE KOHUSTUSED

Artikkel 3

Üldised kohustused

1. Tootja peab tagama, et kõik liidus turule lastud, registreeritud või kasutusele võetud sõidukid, kõik liidus turule lastud või kasutusele võetud uued või asendusmootorid ja kõik liidus turule lastud või kasutusele võetud uued süsteemid, osised ja eraldi seadmestikud, mis võivad mõjutada sõiduki keskkonnatoimet ja mootori võimsust, on projekteeritud, ehitatud ja komplekteeritud nii, et tavapärast kasutatav ja tootja eeskirjade kohaselt hooldatav sõiduk vastab käesolevas määruises sätestatud nõuetele.
2. Sõidukite, mootorite, süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike tootja peab tüübikinnitusasutusele füüsiliste demonstatsioonkatsete ja katsetamise abil tõendama, et liidu turul kättesaadavaks tehtavad, liidus registreeritavad või kasutusele võetavad sõidukid, mootorid, süsteemid, osised ja eraldi seadmestikud vastavad direktiivi 97/68/EÜ artiklites 6–9a ning I ja II lisas sätestatud üksikasjalikele tehnilistele nõuetele ja katsemenetlustele.
3. Seda artiklit ei kohaldata kolmandatesse riikidesse eksporditavate sõidukitüüpide suhtes.

Artikkel 4

Saasteainete heitkoguseid ja väliseid müratasemeid käsitlevad üldnõuded

1. Tootja peab järgima I ja II lisas saasteainete heite kohta sätestatud nõudeid.

Tootja peab järgima III lisas välise mürataseme kohta sätestatud nõudeid.

2. Tüübikinnitusasutused võivad laiendada heitgaaside ja välise mürataseme kohta esitatud nõuetele vastavuse osas antud tüübikinnitust sõiduki erinevatele variantidele ja versioonidele ning mootoritüüpidele või -tüüpkondadele, kui sõidukivariandi, mootori ja saastekontrollisüsteemi parameetrid on identsed või jäävad määruse (EL) nr 167/2013 artikli 19 lõikes 4 määratletud tasemetele.

(¹) ELT L 257, 30.9.2010, lk 298.

3. Tootja peab tüübikinnitusasutusele viivitamata teatama igast süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike muutmisest, mis võib mõjutada põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite keskkonnamõju ja võimsust pärast seda, kui tüübikinnituse saanud sõidukitüüp on määruse (EL) nr 167/2013 artikli 19 kohaselt turule lastud. Teatamiskohustus sisaldab järgmist:

- a) mootoritüübi või -tüüpkonna parameetrid, nagu need on ette nähtud direktiivi 97/68/EÜ II lisas ja käesoleva määruse I lisa punktis 9;
- b) mootori heitgaasi järeltöötlussüsteem, nagu seda on kirjeldatud direktiivi 97/68/EÜ I lisa punktis 6 ja käesoleva määruse I lisa punktis 9.1 ja II lisa punktis 3.2;
- c) sõiduki välise müra vähendamise süsteem kooskõlas III lisa nõuetega.

4. Lisaks lõigete 1, 2 ja 3 ning artikli 14 sätetele peab tootja täitma järgmisi keskkonnamõju ja mootori võimsuse suhtes kehtestatud nõudeid:

- a) seoses etalonkütustega ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 120 (muudatuste 01-seeria) 7. lisas sätestatud nõuded ja direktiivi 97/68/EÜ V lisa;
- b) seoses saastetõrjeseadmetega ja varu-saastetõrjeseadmetega direktiivi 97/68/EÜ III lisa 5. liites sätestatud nõuded;
- c) seoses katseseadmetega direktiivi 97/68/EÜ III lisas sätestatud nõuded.

5. Tootja peab esitama tüübikinnitusasutusele tõendid selle kohta, et lõikes 3 osutatud muudatused ei halvenda sõiduki keskkonnamõju tüübikinnitusele tõendatud keskkonnamõjuga võrreldes.

6. Tootja peab vajaduse korral tõendama, et turul kättesaadavaks tehtud või liidus kasutusele võetud varu-saastetõrjeseadmed, mis vajavad käesoleva määruse artiklite 9–13 kohast tüübikinnitust, on heaks kiidetud vastavalt direktiivi 97/68/EÜ I lisa punktis 4.1.1 sätestatud üksikasjalikele tehnilistele nõuetele ja katsemenetlustele.

7. Varu-saastetõrjeseadmega varustatud sõidukid peavad vastama samadele keskkonnamõjudele katsenõuetele ja saasteainete heite piirväärtustele kui originaal-saastetõrjeseadmega varustatud sõidukid.

Artikkel 5

Sõidukite või mootorite tüübikinnitusega seotud erikohustused

1. Tootja peab tagama, et mootoritüübi gaasiliste ja tahkete osakeste heitkogused ei ületa neid gaasiliste ja tahkete saasteainete heitkoguseid, mis on direktiivi 97/68/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate mootorikategooriate ja võimsusvahemike jaoks kindlaks määratud.

2. Tootja peab tagama, et mootori võimsus vastab sõiduki turul kättesaadavaks muutmisel või enne selle kasutusele võtmist tüübikinnitusasutusele esitatud teatmikus teatatud tasemele.

Direktiivi 97/68/EÜ I lisa punktis 2.8c määratletud saastetõrjeseadmete tõhusust vähendavate katkestusseadmete kasutamine on keelatud vastavalt direktiivi 97/68/EÜ III lisa punktile 4.1.1.

3. Süsteemides, osistes või eraldi seadmestikes pärast tüübikinnituse saamist tehtavad muudatused ei muuda tüübikinnitust automaatselt kehtetuks, kui algsete karakteristikute või tehniliste näitajate muutmine ei halvenda mootori või saastetõrjesüsteemi talitlust.

Artikkel 6

Eraldi seadmestiku tüübikinnituse nõuded

Mootorile või mootoritüüpkonnale eraldi seadmestikuna ELi tüübikinnituse saamiseks peab tootja käesoleva määruse I lisa sätete kohaselt tõendama, et mootorit on katsetatud ja see vastab käesolevas määruks ja direktiivis 97/68/EÜ sätestatud nõuetele.

III PEATÜKK

LIIKMESRIIKIDE KOHUSTUSED

Artikkel 7

Alternatiivsete tüübikinnituste samaväärsus

1. IV lisa kohaselt peavad riiklikud asutused alternatiivseid tüübikinnitusi tunnustama võrdväärsena käesoleva määruse kohaselt antud tüübikinnitusega.
2. Lisaks esimeses lõigus sätestatud nõudele, mille kohaselt tuleb alternatiivset tüübikinnitust tunnustada samaväärsena käesolevale määrusele vastava tüübikinnitusega, peab tootja võimaldama mittediskrimineeriva juurdepääsu sõiduki remondi- ja hooldusteabele, nagu on nõutud määruse (EL) nr 167/2013 XV peatükis ja vastavas delegeeritud õigusaktis.

Artikkel 8

Saasteainete heite mõõtmine

Tehnilised teenistused peavad mõõtma põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite ja nende mootorite saasteainete heitkoguseid vastavalt direktiivi 97/68/EÜ sätetele, mida on kohandatud käesoleva määruse I lisa nõuete kohaselt.

Artikkel 9

Välise mürataseme mõõtmine

1. Tüübikinnituse saamiseks peavad tehnilised teenistused mõõtma põllu- ja metsamajanduses kasutatavate õhkrehvidega varustatud T-kategooria sõidukite ja kummiroomikutega C-kategooria sõidukite välise müra taset kooskõlas III lisa punktis 1.3.1 ette nähtud katsetingimuste ja -meetoditega.
2. Samuti tuleb kohaldada III lisa punktis 1.3.2 sätestatud katsetingimusi ja -meetodeid ning tehniline teenistus peab registreerima tulemused vastavalt III lisa punktile 1.3.2.4.
3. Tüübikinnituse saamiseks peavad tehnilised teenistused mõõtma põllu- ja metsamajanduses kasutatavate metallroomikutega C-kategooria sõidukite välise müra taset vastavalt III lisa punktis 1.3.2 ette nähtud paigalseisukatse tingimustele ja meetoditele.
4. Samuti tuleb kohaldada III lisa punktis 1.3.3 sätestatud katsetingimusi ja -meetodeid ning tehniline teenistus peab registreerima tulemused.

Artikkel 10

Mootori võimsusele esitatavad nõuded

Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite mootori võimsuse hindamiseks mõõdetakse selle kasulikku võimsust, pöördemomenti ja kütuse erikulu vastavalt ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 120 01-seeria muudatustele.

Artikkel 11

Sõidukite või mootorite tüübikinnitust käsitlevad erisätted

1. Tüübikinnituse võib anda sõidukile, mis on varustatud direktiivi 97/68/EÜ kohaldamisalasse mittekuuluva mootoriga.

2. Pärast 24 kuu möödumist kuupäevast, mil jõustub õigusakt, millega laiendatakse direktiivi 97/68/EÜ kohaldamisala sõidukitele, mille mootorid praegu direktiivi kohaldamisalasse ei kuulu, [või hiljemalt 1. jaanuaril 2018] peab liikmesriik keelduma käesoleva määruse kohase tüübikinnituse andmisest sõidukitele, mis ei vasta käesoleva määruse kõigile nõuetele.

3. Esimese lõigu kohaselt antud tüübikinnitus kaotab kehtivuse kolm aastat pärast direktiivi 97/68/EÜ kohaldamisala laiendava õigusakti jõustumist [või hiljemalt 31. detsembril 2018].

Alates 1. jaanuarist 2019 peavad liikmesriigid lugema vastavustunnistused uute sõidukite puhul määruse (EL) nr 167/2013 artikli 38 tähenduses kehtivuse kaotanuks ning keelama selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutusele võtmise.

4. Direktiivi 97/68/EÜ artikli 9 lõike 3 punktides c ja d ning lõike 4 punktis a sätestatud kuupäevad tuleb tüübikinnituse andmisel põllu- ja metsamajanduses kasutatavatele T2-, T4.1- ja C2-kategooria sõidukitele, mis on määratletud määruse (EL) nr 167/2013 artikli 4 lõigete 3, 6 ja 9 ning artikli 2 lõike 2 kohaselt ja varustatud L-R-kategooria mootoriga, kolme aasta võrra edasi lükata. Direktiivi 97/68/EÜ artikli 9 lõike 4 punktis a ja artikli 10 lõikes 5 ning määruse (EL) nr 167/2013 artiklis 39 sätestatud ülemineku- ja erandiklauslite täitmist lükatakse samuti vastavalt edasi.

5. Asendusmootor peab vastama samadele piirväärtustele, millele pidi vastama väljavahetatav mootor, kui see esimest korda turule lasti.

6. Asendusmootor tähistatakse vastavalt I lisa liites esitatud nõuetele.

Artikkel 12

ELi tüübikinnitusmenetlused

Ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist ja eeldusel, et määruse (EL) nr 167/2013 artiklis 68 viidatud rakendusmeetmed jõustuvad, ei tohi riigiasutused, kui tootja on esitanud asjaomase taotluse, keelduda sõidukite heitenormidele tuginedes ELi või siseriikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukitele või mootoritele ega keelata uue sõiduki registreerimist, müüki või kasutuselevõttu ega uute mootorite müüki või kasutamist, kui asjaomased sõidukid või mootorid täidavad käesoleva määruse ja selle rakendusmeetmete nõudeid.

Artikkel 13

Varu-saastetõrjeseadmete turul kättesaadavaks muutmine või sõidukile paigaldamine

Varu-saastetõrjeseadmetele, millel on sõidukiga seotud süsteemi tüübikinnitus, ei anta täiendavat osise või eraldi seadmestiku tüübikinnitust, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 167/2013 artikli 26 lõikes 3.

Artikkel 14

Paindlikkuskava

1. Kui tootja on esitanud vastava taotluse ja tingimusel, et tüübikinnitusasutus on andnud asjaomase loa, võib liikmesriik lubada kooskõlas V lisa sätetega erandina artikli 10 lõikest 3 tuua paindlikkuskava raames turule piiratud arvu sõidukeid, millele paigaldatud mootor vastab direktiivi 97/68/EÜ artiklis 9 esitatud nõuetele.

2. Esimeses lõigus sätestatud paindlikkuskava kohaldatakse iga etapi algushetkest alates kuni etapi lõppemiseni.

V lisa punktis 1.2 esitatud paindlikkuskava kehtivus on siiski piiratud kas IIIB etapi kestusega või kolme aastaga, kui edasisi etappe ei järgne.

3. Paindlikkuskava raames kasutusele võetavatele sõidukitüüpidele paigaldatavad mootoritüübid peavad vastama V lisa sätetele.

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 15

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Brüssel, 1. oktoober 2014

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO

LISADE LOETELU

Lisa number	Lisa pealkiri	Lehekülje nr
I	Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite mootoritüübi või -tüüpkonna kui eraldi seadmestiku ELi tüübikinnituse nõuded seoses saasteainete heitkogustega	15
II	Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukitüüpide mootoritüübi või -tüüpkonna ELi tüübikinnituse nõuded seoses saasteainete heitkogustega	21
III	Välist mürataset käsitlevad nõuded	23
IV	Alternatiivse tüübikinnituse tunnustamine	27
V	Artiklis 14 sätestatud paindlikkuskava alusel turule lastud põllu- ja metsamajanduses kasutatavaid sõidukeid ning mootoreid käsitlevad sätted.	28

I LISA

Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite mootoritüübi või -tüüpkonna kui eraldi seadmestiku ELi tüübikinnituse nõuded seoses saasteainete heitkogustega**1. Üldnõuded**

Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite mootoritüübi või -tüüpkonna kui eraldi seadmestiku ELi tüübikinnituse suhtes seoses saasteainete heitkogustega kohaldatakse direktiivi 97/68/EÜ sätteid järgmiste kohandustega:

- 1.1. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleb direktiivis 97/68/EÜ olevad viited väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele lugeda viideteks põllu- ja metsamajanduses kasutatavatele sõidukitele.
- 1.2. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleb direktiivis 97/68/EÜ olevad viited originaalseadme tootjale lugeda viideteks sõidukitootjale.
- 1.3. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleb direktiivis 97/68/EÜ viidatud mootorite turulelaskmise kuupäevad lugeda mootorite ja sõidukite esmakordse kasutuselevõtu kuupäevadeks.
- 1.4. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleb mootoritüübi või -tüüpkonna direktiivi 97/68/EÜ põhise tüübikinnituse kuupäevad lugeda mootoritüübi või -tüüpkonna või sõidukitüübi ELi või riikliku tüübikinnituse kuupäevadeks.

2. ELi tüübikinnituse taotlemine mootoritüübile või mootoritüüpkonnale kui eraldi seadmestikule

- 2.1. Mootoritüübi või -tüüpkonna tüübikinnituse taotluse seoses saasteainete heitkogustega esitab mootori valmistaja või tema esindaja.
- 2.2. Tüübikinnituse taotlusele tuleb lisada teatmik vastavalt määruse (EL) nr 167/2013 artiklile 22 ja kõnealuse määruse artikli 68 punkti c alusel vastu võetud rakendusaktile.
- 2.3. Tüübikinnituskatsete läbiviimise eest vastutavale tehnilisele teenistusele esitatakse mootor, mis vastab direktiivi 97/68/EÜ I lisas kirjeldatud mootoritüübi või algmootori karakteristikutele.

3. Tehnilised kirjeldused ja katsed

Kohaldatakse direktiivi 97/68/EÜ I lisa 4., 8. ja 9. jao, 1. ja 2. liite ning III, IV ja V lisa sätteid.

4. Süsteemide, osiste ja eraldi seadmestike tüübikinnitus

Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite keskkonnamõju ja mootori võimsust mõjutavad eraldi seadmestikud, osised ja süsteemid peavad enne turule laskmist või kasutusele võtmist olema saanud ELi tüübikinnituse vastavalt määruse (EL) nr 167/2013 IV–VII, IX ja X peatüki sätetele.

Määruse (EL) nr 167/2013 artiklite 19 ja 52 põhjal kohaldatakse neid nõudeid eeskätt järgmise suhtes:

- mootorid,
- heitgaasi järeltöötlussüsteemid,
- välise mürataseme vähendamise süsteem.

Tüübikinnituse teabedokumendid peavad vastama määruse (EL) nr 167/2013 artikli 68 alusel vastu võetud rakendusaktidele.

5. Mootori märgistamine

Mootor tuleb märgistada vastavalt määruse (EL) nr 167/2013 artiklile 34 ja kõnealuse määruse artikli 68 punkti h alusel vastu võetud rakendusaktile.

6. Tootmise nõuetele vastavus

Lisaks määruse (EL) nr 167/2013 artiklis 28 sätestatud nõuete kohaldamisele kontrollitakse mootorite tootmise nõuetele vastavust direktiivi 97/68/EÜ I lisa punkti 5 kohaselt.

7. Tüübikinnituse andmisest teatamine

Tootja esitab määruse (EL) nr 167/2013 artiklis 31 ja XVI peatükis sätestatud korras liikmesriikidele teatise tüübikinnituse andmise, laiendamise, andmisest keeldumise või selle tühistamise või tootmise lõpetamise kohta seoses mootoritüübiga vastavalt käesolevale lisale või seoses põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tüübiga vastavalt II lisale.

8. Turujärelevalve

Määruse (EL) nr 167/2013 artikli 7 nõudeid arvesse võttes teostatakse turujärelevalvet vastavalt kõnealuse määruse artikli 68 punktide g, j ja m alusel vastu võetud rakendusaktidele.

9. Mootoritüüpkond

9.1. Mootoritüüpkonda määratlevad parameetrid

Mootoritüüpkonda võib määratleda põhiliste konstruktsiooniparameetrite alusel, mis peavad olema ühised kõigil tüüpkonna mootoritel. Mõnel juhul võivad parameetrid olla omavahel seotud. Neid mõjusid peab samuti arvesse võtma selle tagamiseks, et ühte tüüpkonda kuuluvad ainult samalaadsete saasteheitenäitajatega mootorid.

Et mootoreid võiks pidada samasse tüüpkonda kuuluvaiks, peavad neil olema järgmised ühised põhiparameetrid.

9.1.1. Töotsükle: kahetaktiline/neljaktiline

9.1.2. Jahutusagent: õhk/vesi/õli

9.1.3. Ühe silindri töömaht:

— 85–100 % mootoritüüpkonna kõige suuremast töömahust

9.1.4. Õhu sisselaskeviis: ülelaadimiseta/ülelaadimisega

9.1.5. Kütuse liik: diisel/bensiin

9.1.6. Põlemiskambri tüüp/ehitus

9.1.7. Klappide ning sisse- ja väljalaskeakende konfiguratsioon, suurus ja arv

9.1.8. Toitesüsteem

Diisli puhul:

— pump-toru-pihusti

— reaspump

— jaoturpump

— üksikpump

— pumppihusti

Bensiini puhul:

— karburaator

— kaudne sissepritse

— otsesissepritse

9.1.9. Muud omadused

— heitgaasitagastus

— vee sissepritse/emulgeerimine

— õhu sissepuhe

- õhu vahejahuti
- süüte liik (surve, säde)

9.1.10. Heitgaasi järeltöötlus

- oksüdatsioonikatalüsaator
- reduktsioonikatalüsaator
- kolmekäiguline katalüsaator
- termoneutralisaator
- tahkete osakeste püüdur

9.2. Algmootori valik

- 9.2.1. Tüüpkonna algmootori valiku esmase kriteeriumina kasutatakse direktiivi 97/68/EÜ II lisa 2. liites kirjeldatud mootoritüüpkonna põhikarakteristikutest suurimat kütuse etteannet töötsükli kohta deklareeritud maksimaalsele pöördemomendile vastaval pöörlemiskiirusel. Kui kaks või enam mootorit vastavad sellele esmasele kriteeriumile, kasutatakse algmootori valimisel teise kriteeriumina suurimat kütuse etteannet töötsükli kohta nimipöörlemiskiirusel. Teataval asjaoludel võib tüübikinnitusasutus otsustada, et tüüpkonna kõrgeima heitetaseme selgitamiseks on parim viis katsetada teist mootorit. Seega võib tüübikinnitusasutus valida katseteks veel ühe mootori tunnuste põhjal, mis viitavad selle võimalikule kõrgeimale heitetasemele mootoritüüpkonna mootorite hulgas.
- 9.2.2. Kui tüüpkonna mootoritel on muid tunnuseid, mida võiks pidada saasteainete heitkoguseid mõjutavaks, tuleb need tunnused kindlaks teha ja võtta neid arvesse algmootori valimisel.
-

*Liide***Mootorite märgistamine**

1. Eraldi seadmestikuna tüübikinnituse saanud mootoril peavad olema järgmised märgistused:
 - a) mootori valmistaja kaubamärk või kaubanimi;
 - b) mootoritüüp ja vajaduse korral mootoritüüpkond ning mootori kordumatu identifitseerimisnumber;
 - c) ELi tüübikinnitusmärk vastavalt määruse (EL) nr 167/2013 artikli 68 punkti h alusel vastu võetud rakendusaktile.
2. Punktis 1 nimetatud märgistused peavad püsima selgesti loetavad ja kustutamatud mootori kogu kasutusaja vältel. Kui kasutatakse silte või plaate, tuleb need kinnitada nii, et need püsivad mootori kogu kasutusaja vältel ja silte/plaate ei saa eemaldada ilma neid hävitamata või rikkumata.
3. Punktis 1 osutatud märgistused tuleb kinnitada sellisele mootori osale, mis on hädavajalik mootori tavapäraseks toimimiseks ja mida mootori kasutusaja jooksul tavaliselt ei asendata. Märgistuste asukoht tuleb valida selliselt, et kui mootor on koos mootori toimimiseks vajalike tarvikutega põllu- ja metsamajanduses kasutatavale sõidukile paigaldatud, on need keskmist kasvu inimesele kergesti nähtavad. Kui märgistuse nägemiseks tuleb avada mootori kate, loetakse kõnealune nõue täidetuks tingimusel, et mootori katte avamine on lihtne.

Kui kõnealuse nõude täitmise suhtes on kahtlusi, loetakse see täidetuks sellise lisamärgistuse olemasolu korral, mis sisaldab vähemalt mootori identifitseerimisnumbrit ja valmistaja nime, kaubanime või logo. Lisamärgistus kinnitatakse sellise põhiosa külge või kõrvale, mida mootori kasutusaja jooksul harilikult asendama ei pea, ja see peab korralise hoolduse käigus olema kergesti ligipääsetav ilma tööriistade abita; muudel juhtudel peab see paiknema teataval kaugusel mootori karteril olevast originaalmärgistusest. Originaalmärgistus ja vajaduse korral lisamärgistus peavad pärast mootori toimimiseks vajalike tarvikute traktorile paigaldamist olema mõlemad selgesti nähtavad. Eelmises lõigus sätestatud nõuetele vastav mootori kate on lubatud. Lisamärgistus kinnitatakse püsivalt, soovitatavalt otse mootorile, näiteks graveeringuna või punkti 2 nõuetele vastava kleebise või plaadina.
4. Mootorid tuleb tähistada identifitseerimisnumbritega nii, et tootmise järjekorda on võimalik täpselt määrata.
5. Enne tootmisliinilt lahkumist peavad mootoritel olema kõik nõutavad märgistused.
6. Mootoril olevate märgistuste täpne asukoht peab olema teatistes deklareeritud vastavalt määruse (EL) nr 167/2013 artikli 68 punkti h alusel vastu võetud rakendusaktile.
7. Asendusmootori korral tuleb mootoril olevale metallplaadil sildile lisada tekst „ASENDUSMOOTOR”.

II LISA

Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukitüüpide mootoritüübi või -tüüpkonna ELi tüübikinnituse nõuded seoses saasteainete heitkogustega**1. Üldnõuded**

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, tuleb kohaldada direktiivi 97/68/EÜ I lisas esitatud mõisteid, sümboleid, lühendeid, tehnilisi nõudeid ja katseid, toodangu nõuetele vastavuse hindamise nõudeid, mootoritüüpkonda määratlevaid parameetreid, algmootori valikut.

2. ELi tüübikinnituse taotlemine põllu- ja metsamajanduses kasutatavale sõidukitüübile

2.1. ELi tüübikinnituse taotlemine põllu- ja metsamajanduses kasutatavale sõidukitüübile seoses saasteainete heitkogustega

2.1.1. Põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõidukitüübi tüübikinnituse taotluse seoses saasteainetega esitab põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tootja või tema esindaja.

2.1.2. Tüübikinnituse taotlusele tuleb lisada teatis vastavalt määruse (EL) nr 167/2013 artikli 68 punkti a alusel vastu võetud rakendusaktile.

2.1.3. Tootja peab kooskõlas käesoleva määruse I lisa ja direktiivi 97/68/EÜ VII lisa sätetega esitama tüübikinnituskatsete läbiviimise eest vastutavale tehnilisele teenistusele põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki mootori, mis vastab kirjeldatud mootoritüübi või algmootori karakteristikutele.

2.2. ELi tüübikinnituse taotlemine põllu- ja metsamajanduses kasutatavale sõidukitüübile, mis on varustatud tüübikinnituse saanud mootoriga

2.2.1. Põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõidukitüübi tüübikinnituse taotluse seoses saasteainete heitkogustega esitab põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tootja või tema esindaja.

2.2.2. Sellele tuleb lisada määruse (EL) nr 167/2013 artikli 68 punktide a ja l kohaselt vastu võetud rakendusaktides sätestatud näidisele vastav teatis ning mootori või mootoritüüpkonna ja kohaldatavuse korral ka põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tüübile paigaldatud süsteemide, osiste ja eraldi seadmetike ELi tüübikinnitustunnistuse koopia.

3. Tehnilised kirjeldused ja katsed**3.1. Üldnõuded**

Kohaldatakse direktiivi 97/68/EÜ I lisa 4., 8. ja 9. jao, 1. ja 2. liite ning III, IV ja V lisa sätteid.

3.2. Mootori paigaldamine sõidukile

Mootori paigaldamine sõidukile peab vastama järgmistele mootori tüübikinnitusega seotud nõuetele:

3.2.1. sisselaske hõrendus ei ületa mootoritüübi tüübikinnituse jaoks ettenähtut,

3.2.2. väljalaske vasturõhk ei ületa mootoritüübi tüübikinnituse jaoks ettenähtut.

3.3. Saasteainete heitkoguseid mõjutada võivad sõiduki osised konstrueeritakse, ehitatakse ja komplekteeritakse sellisel viisil, et need vastavad sõiduki tavapäraste tööolude korral ja sõltumata võimalikust vibratsioonist käesoleva määruse tehnilistele nõuetele.

4. Tüübikinnitus

Igale põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tüübile, mis on varustatud mootoriga, millele on väljastatud käesoleva määruse I lisale vastav tüübikinnitustunnistus või käesoleva määruse IV lisa kohane samaväärne tüübikinnitus, tuleb anda määruse (EL) nr 167/2013 artikli 68 punkti a kohaselt vastu võetud rakendusakti nõuetele vastav tüübikinnitustunnistus.

III LISA

Välist mürataset käsitlevad nõuded

1. Lubatud väline müratase

1.1. Mõõteseadmed

Mõõteseadmete süsteem, sealhulgas mikrofonid, juhtmed ja ekraan (kui kasutatakse) peavad vastama IEC 61672-1:2002 1. klassi seadmetele sätestatud nõuetele. Filtrid peavad vastama IEC 61260:1995 1. klassi seadmetele sätestatud nõuetele.

1.2. Mõõtmistingimused

Mõõdetakse piisavalt vaikselt ja avatud kohas (ümbritsev müra ja tuulemüra vähemalt 10 db (A) võrra nõrgem mõõdetavast mürast) tühimassiga töökorras põllu- ja metsamajanduses kasutatavaid sõidukeid.

Nimetatud kohaks võib olla näiteks avatud ala raadiusega 50 m, mille keskosa, raadiusega vähemalt 20 m on praktiliselt tasane; selle pinnakatteks võib olla betoon, asfalt või muu sellesarnane materjal ning see ei tohi olla kaetud tuhkja lume, pika rohu, lahtise pinnase ega tuhaga.

Katseraja pind ei tohi põhjustada ülemäära rehvimüra. Seda tingimust kohaldatakse ainult liikuvate põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite tekitatud välise müra mõõtmisel.

Mõõtmisi tuleb teostada hea ilma ja nõrga tuulega. Põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki või mikrofoni juures tohib olla ainult mõõdiku näidu lugeja, sest pealtvaatajate juuresolek põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki või mikrofoni juures võib märkimisväärselt mõjutada mõõdiku näitu. Osuti märgatavaid võnkumisi, mis pole üldise mürataseme omadustega seotud, näitude lugemisel arvesse ei võeta

1.3. Mõõtmismeetod

1.3.1. Põllu- ja metsamajanduses kasutatava liikuva sõiduki välise mürataseme mõõtmine

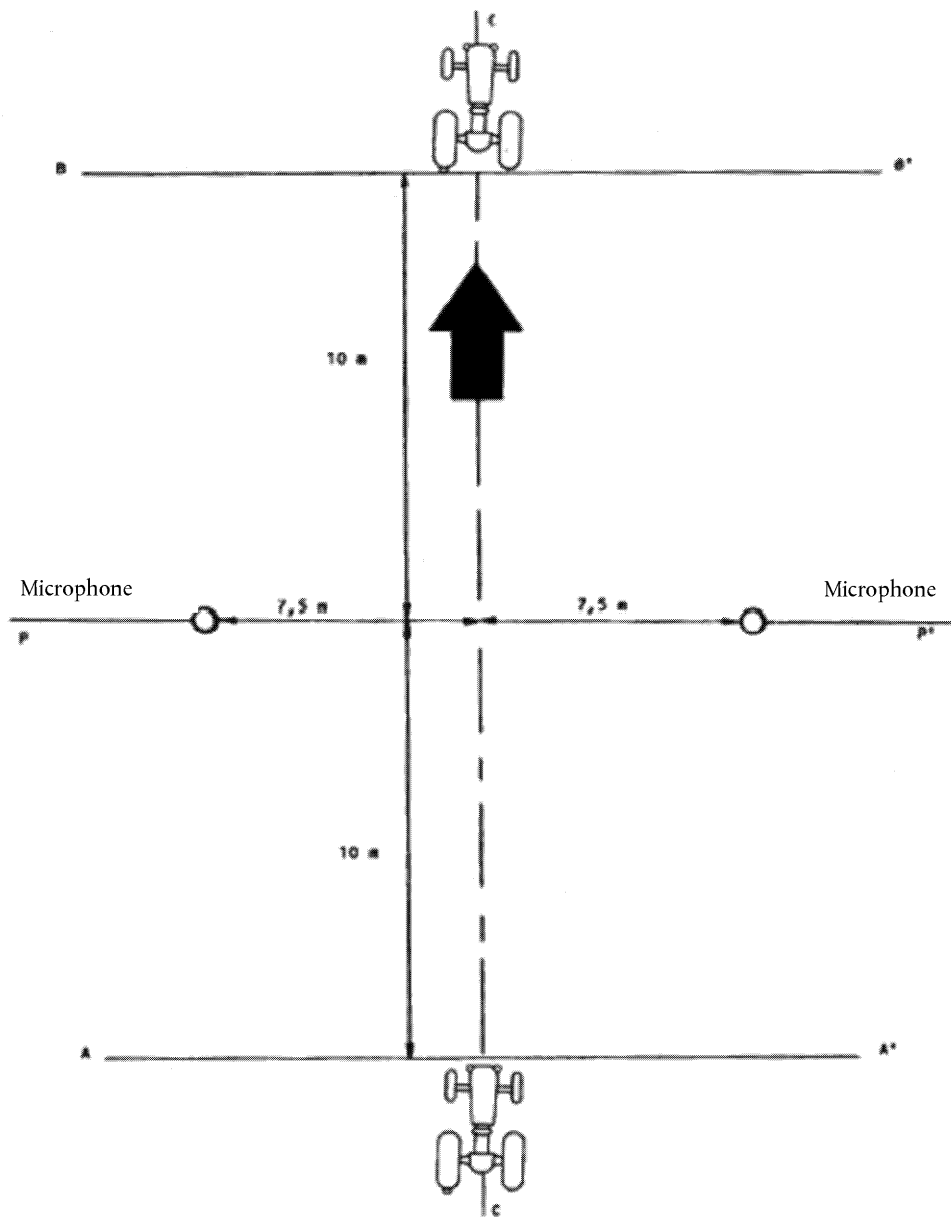
Mõlemal pool põllu- ja metsamajanduses kasutatavat sõidukit tehakse vähemalt kaks mõõtmist. Justeerimise eesmärgil võib teostada eelmõõtmisi, kuid neid arvesse ei võeta.

Mikrofon peab paiknema 1,2 meetri kõrgusel maapinnast ja 7,5 meetri kaugusel põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki kesksirgest CC, mõõdetuna piki selle sirgega ristuvat sirget PP' (joonis 1).

Katserajal tähistatakse kaks sirgega PP' paralleelset sirgjoont AA' ja BB', mis paiknevad sirgest PP' vastavalt 10 meetrit eespool ja 10 meetrit tagapool. Põllu- ja metsamajanduses kasutatavad sõidukid lähenevad allpool osutatud ühtlase kiirusega joonele AA'. Seejärel avatakse seguklapp täielikult nii kiiresti kui võimalik ning hoitakse täielikult avatud asendis seni, kuni põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tagaosa ületab joone BB'; seejärel suletakse seguklapp uuesti nii kiiresti kui võimalik. Kui põllu- ja metsamajanduses kasutatav sõiduk on ühendatud haagisega, ei võeta seda joone BB' ületamise hetke määramisel arvesse.

Suurim registreeritud müratase ongi mõõtmise tulemuseks.

Joonis 1

- 1.3.1.1. Katsetuskiiruseks on kolm neljandikku tootja teatud maksimaalsest valmistajakiirusest (v_{max}), mis on võimalik saavutada tänavasõiduks kasutatava kõrgeima käiguga.
- 1.3.1.2. Tulemuste tõlgendamine
 - 1.3.1.2.1. Arvestades mõõteriistade ebatäpsusi, vähendatakse igal mõõtmisel saadud tulemuse määramiseks mooturi näitu 1 dB(A) võrra.
 - 1.3.1.2.2. Mõõtmised loetakse kehtivaks, kui kahe järjestikuse samal pool põllu- ja metsamajanduses kasutatavat sõidukit tehtud mõõtmise vaheline erinevus ei ületa 2 dB(A).
 - 1.3.1.2.3. Katsetulemuseks loetakse kõrgeimat mõõdetud mürataseme. Kui see tulemus ületab katsetatud põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõidukitüübi suurima lubatud mürataseme 1 dB(A) võrra, teostatakse veel kaks mõõtmist. Neljast sel moel saadud mõõtmistulemusest peavad kolm jääma lubatud piiridesse.

1.3.2. Põllu- ja metsamajanduses kasutatava paigalseisva sõiduki välise mürataseme mõõtmine

1.3.2.1. Müramõõduri asukoht

Mõõtmisi teostatakse punktis X (esitatud joonisel 2) 7 meetri kaugusel lähimast põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki pinnast. Mikrofon peab asetsema 1,2 meetri kõrgusel maapinnast.

1.3.2.2. Mõõtmiste arv: teostada tuleb vähemalt kaks mõõtmist.

1.3.2.3. Põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki katsetingimused

Põllu- ja metsamajanduses kasutatava pöörlemissageduse regulaatorita sõiduki mootor peab töötama kolmveerandi juures pöörete arvust, mille juures see saavutab põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tootja andmetel maksimaalvõimsuse. Mootori pöörete arvu mõõdetakse sõltumatu mõõteriista abil, näiteks rullikaluse või tahhomeetriga. Kui mootorile on paigaldatud pöörlemissageduse regulaator, mis takistab mootoril maksimaalvõimsuse saavutamiseks vajamineva kiiruse ületamist, peab mootor töötama maksimaalsel regulaatori poolt võimaldataval kiirusel.

Enne mõõtmisi peab mootori viima tavalisele töötemperatuurile.

1.3.2.4. Tulemuste tõlgendamine

Aruandes tuleb esitada kõik mõõdetud välise mürataseme näidud. Mootori võimsus tuleb registreerida käesoleva määruse artikli 9 sätete kohaselt. Esitada tuleb ka põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki koormatuse tase.

Mõõtmised loetakse kehtivaks, kui kahe järjestikuse samal pool põllu- ja metsamajanduses kasutatavat sõidukit tehtud mõõtmise vaheline erinevus ei ületa 2 dB(A).

Mõõtmistulemuseks loetakse suurimat mõõdetud mürataset.

1.3.3. Liikuva metallroomikutega C-kategooria sõiduki välise müra katsetamist käsitlevad sätted

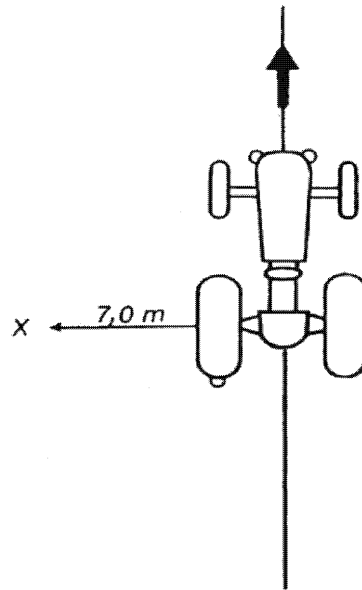
Metallroomikutega varustatud põllu- ja metsamajanduses kasutatavate C-kategooria liikuvate sõidukite müra mõõdetakse tühimagasiga töökorras olekus püsikiirusel 5 km/h (+/- 0,5 km/h), mootori nimipöörlemiskiirusel niiskel liivakihil, nagu on ette nähtud ISO 6395:2008 punktis 5.3.2. Mikrofoni asukoht peab vastama punkti 1.3.1 sätetele. Mõõdetud müra väärtus tuleb registreerida katsearuandes.

2. Heitgaasisüsteem (summuti)

2.1. Kui põllu- ja metsamajanduses kasutataval sõidukil on väljalaskemüra vähendamiseks ette nähtud seade (summuti), kohaldatakse käesoleva punkti nõudeid. Kui mootori sisselaskeaval on õhufilter, mis on vajalik vastavuse tagamiseks lubatud müratasemega, loetakse filtrit summuti osaks ning käesoleva punkti 2 nõudeid kohaldatakse ka kõnealuse filtri suhtes.

Väljalasketoru peab asetsema nii, et heitgaasid ei saaks tungida kabiini.

Joonis 2

Põllu- ja metsamajanduses kasutatava paigalseisva sõiduki mõõtmisasendid

- 2.2. Põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tüübikinnitustunnistuse juurde tuleb lisada heitgaasisüsteemi joonis.
- 2.3. Summutil peab olema selgelt loetav ja kustutamatu märgistus selle margi ja tüübi kohta.
- 2.4. Imava kiudmaterjali kasutamine summutite konstruktsioonis on lubatud ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused.
 - 2.4.1. Imavat kiudmaterjali ei tohi kasutada neis summuti osades, mida läbivad gaasid;
 - 2.4.2. sobivate vahenditega tuleb tagada, et imav kiudmaterjal püsiks kogu summuti kasutamise aja jooksul paigal;
 - 2.4.3. imav kiudmaterjal peab taluma töötemperatuurist vähemalt 20 % kõrgemat temperatuuri (°C), mis võib esineda summuti selles osas, kus paiknevad kõnealused imavad kiudmaterjalid.

IV LISA

Alternatiivse tüübikinnituse tunnustamine

Järgmisi tüübikinnitusi ja (vajaduse korral) sellekohaseid tüübikinnitusmärke peetakse samaväärseteks käesoleva määruse kohase tüübikinnitusega:

- a) direktiivi 97/68/EÜ artikli 9 lõike 3 punktides a ja b määratletud H-, I-, J- ja K-kategooria (IIIA etapi) mootorite puhul kehtib direktiivi 97/68/EÜ XII lisa punktides 3.1, 3.2 ja 3.3 määratletud tüübikinnitus;
- b) direktiivi 97/68/EÜ artikli 9 lõike 3 punktis c määratletud L-, M-, N- ja P-kategooria (IIIB etapi) mootorite puhul kehtib direktiivi 97/68/EÜ XII lisa punktides 4.1, 4.2 ja 4.3 määratletud tüübikinnitus;
- c) direktiivi 97/68/EÜ artikli 9 lõike 3 punktis d määratletud Q- ja R-kategooria (IV etapi) mootorite puhul kehtib direktiivi 97/68/EÜ XII lisa punktides 5.1 ja 5.2 määratletud tüübikinnitus.

V LISA

Artiklis 14 sätestatud paindlikkuskava alusel turule lastud põllu- ja metsamajanduses kasutatavaid sõidukeid ning mootoreid käsitlevad sätted**1. Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite tootja tegevus**

- 1.1. Välja arvatud IIIB etapis, taotleb põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tootja, kes soovib kasutada paindlikkuskava, tüübikinnitusasutuselt luba lasta põllu- ja metsamajanduses kasutatavad sõidukid turule vastavalt käesoleva lisa asjakohastele sätetele. Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite arv ei tohi ületada punktides 1.1.1 ja 1.1.2 sätestatud ülemmäärasid. Mootorid peavad vastama direktiivi 97/68/EÜ artiklis 9 osutatud nõuetele.

- 1.1.1. Paindlikkuskava alusel turule lastud põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite arv ei tohi üheski mootorikategoorias ületada 20 % tootja poolt turule lastud kõnealuse mootorikategooria mootoritega põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite aastastest koguarvust (arvutatud viimase viie aasta keskmise müügi põhjal liidu turul). Kui sõidukitootja on põllu- ja metsamajanduses kasutatavaid sõidukeid liidus turule lasknud vähem kui viie aasta vältel, arvutatakse keskmine väärtus välja selle ajavahemiku põhjal, mille jooksul sõidukitootja on tegelikult põllu- ja metsamajanduses kasutatavaid sõidukeid turule lasknud.

- 1.1.2. Alternatiivina punktile 1.1.1 ei tohi paindlikkuskava alusel turule lastud põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite arv üheski mootorikategoorias ületada järgmisi ülemmäärasid:

Mootori võimsus P (kW)	Sõidukite arv
$19 \leq P \leq 37$	200
$37 \leq P \leq 75$	150
$75 \leq P \leq 130$	100
$130 \leq P \leq 560$	50

- 1.2. IIIB etapis peab sõidukitootja, kes soovib kasutada paindlikkuskava, taotleva tüübikinnitusasutuselt luba lasta põllu- ja metsamajanduses kasutatavad sõidukid turule vastavalt käesoleva lisa asjakohastele sätetele. Põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite arv ei tohi ületada punktides 1.2.1 ja 1.2.2 sätestatud ülemmäärasid. Mootorid peavad vastama direktiivi 97/68/EÜ artiklis 9 osutatud nõuetele.

- 1.2.1. Paindlikkuskava alusel turule lastud põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite arv ei tohi üheski mootorikategoorias ületada 40 % tootja poolt turule lastud kõnealuse mootorikategooria mootoritega põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite aastastest koguarvust (arvutatud viimase viie aasta keskmise müügi põhjal liidu turul). Kui sõidukitootja on turustanud põllu- ja metsamajanduses kasutatavaid sõidukeid liidus vähem kui viie aasta vältel, arvutatakse keskmine väärtus välja selle ajavahemiku põhjal, mille jooksul sõidukitootja on tegelikult põllu- ja metsamajanduses kasutatavaid sõidukeid turustanud.

- 1.2.2. Alternatiivina punktile 1.2.1 ei tohi paindlikkuskava alusel turule lastud põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite arv üheski mootorikategoorias ületada järgmisi ülemmäärasid:

Mootori võimsus P (kW)	Sõidukite arv
$19 \leq P \leq 37$	200
$37 \leq P \leq 75$	175
$75 \leq P \leq 130$	250
$130 \leq P \leq 560$	125

- 1.3. Sõidukitootja lisab tüübikinnitusasutusele esitatavale taotlusele järgmise teabe:
- a) märgise näidis, mis kinnitatakse igale põllu- ja metsamajanduses kasutatavale sõidukile, millele on paigaldatud paindlikkuskava alusel turule viidud mootor. Märgistel on järgmine tekst: „PÖLLU- JA METSAMAJANDUSES KASUTATAV SÕIDUK NR ... (sõiduki järjekorranumber) KOGUARVUST ... (vastava mootorikategooriaga sõidukite koguarv) MOOTORIGA NR ... TÜÜBIKINNITUSEGA ... (nt vastavalt direktiivi 97/68/EÜ sätetele või tunnustatud alternatiivne tüübikinnitus, mis vastab komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2015/96 IV lisale)”;
 - b) mootorile kinnititava lisamärgise näidis punktis 2.2 osutatud tekstiga.
- 1.4. Põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tootja esitab tüübikinnitusasutusele kogu vajaliku teabe, mis on seotud paindlikkuskava rakendamisega ja mida tüübikinnitusasutus võib nõuda otsuse tegemiseks.
- 1.5. Sõiduki tootja peab esitama iga 12 kuu tagant tema poolt kasutatava paindlikkuskava rakendamise kohta aruande tüübikinnitusasutusele igas liikmesriigis, kus põllu- ja metsamajanduses kasutatavad sõidukid on turule lastud. Aruanne peab sisaldama kumulatiivseid andmeid paindlikkuskava raames turule lastud põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite arvu kohta, mootorite ja sõidukite seerianumbreid ning loetelu liikmesriikidest, kus sõiduk on kasutusele võetud. See kord kehtib ilma eranditeta seni, kuni kasutatakse paindlikkuskava.

2. Mootoritootja tegevus

- 2.1. Mootoritootja võib mootoreid turule lasta paindlikkuskava alusel, mis on heaks kiidetud vastavalt punktidele 1 ja 3.
- 2.2. Mootoritootja märgistab sellised mootorid tekstiga „Mootor on turule lastud paindlikkuskava raames” vastavalt direktiivi 97/68/EÜ XIII lisas sätestatud nõuetele.

3. Tüübikinnitusasutuse tegevus

Tüübikinnitusasutus hindab paindlikkuskava taotluse sisu ja lisatud dokumente. Hindamise tulemusena teatab tüübikinnitusasutus põllu- ja metsamajanduses kasutatava sõiduki tootjale, kas ta lubab taotletud paindlikkuskava kasutada.
